

AKADEMIA
DOKUMENTALNA

Scenariusz do lekcji po filmie: „Seksowne dzieci”

Tytuł filmu: „Seksowne dzieci” („Sexy baby”, Stany Zjednoczone 2012)

Reżyseria: J. Bauer, R. Gradus

Zdjęcia: Ronna Gradus

Wybrane festiwale i nagrody:

2012 – FF Tribeca / Tribeca FF,

2012 – Hot Docs Toronto / Hot Docs Toronto,

2012 – MFF Amsterdam / IDFA,

2012 – FF Travers City: Nagroda dla Najlepszego Filmu Dokumentalnego / Travers City FF:

Best Film by a First Time Director

Dystrybucja w Polsce: *Against Gravity*.

AKADEMIA DOKUMENTALNA

O FILMIE

Cyberwiek stworzył nowy seksualny krajobraz. Poznajemy jego bohaterki, starannie wybrane z pejzażu współczesnego świata. Laura, śliczna 22-letnia przedszkolanka marzy o operacji plastycznej pochwy. Dzięki wymarzonemu zabiegowi stanie się bardziej podobna do aktorek porno, które jej pierwszy chłopak oglądał w sieci. Winnifreda, rozgarnięta i utalentowana nastolatka, jak wielu jej rówieśników staje przed dylematem – ile możemy upublicznić w sieci, a ile zachować dla siebie? Z każdym miesiącem wzrasta jej pewność siebie i świadomość siły swojej kobiecości. Trzydziestoletnia Nichole vel Nakita to była gwiazda porno, finalistka popularnego talent show, która zrozumiała zasady nowej ery i założyła szkołę pole dancing. Wykorzystując swoją wiedzę i talent, uczy spokojne panie domu i urzędniczki jak wprawić ciało w seksowny ruch, aby obudzić pożądanie mężów i narzeczonych. „Odwiedzaliśmy szkoły, centra handlowe, nocne kluby, akademiki – mówią reżyserki filmu – wszystkie miejsca, gdzie gromadzą się młodzi ludzie. Większość z nich, przypadkowo lub nie, zetknęła się z wirtualnym seksem i zna osoby, które publikują swoje nagie zdjęcia... Jesteśmy pionierami” – mówi Winnifreda. „To, co kiedyś było owocem zakazanym i wstydlivym, z dolnej półki lub klubu za zaciemnionymi szybami, dzisiaj przenika do głównego nurtu cywilizacji, wpływając na postawy, charaktery i wybory współczesnego człowieka”.

AKADEMIA
DOKUMENTALNA

SCENARIUSZ GODZINY WYCHOWAWCZEJ

Opracowała: Paula Pilarska

Temat: Stereotypy płciowe na podstawie filmu „Seksowne dzieci”

CELE LEKCJI:

Po zakończonych zajęciach uczeń powinien:

- znać pojęcie stereotypu ról płciowych;
- rozumieć wpływ stereotypu ról płciowych na nasze życie;
- argumentować i wyciągać wnioski na temat gender;
- czytać ze zrozumieniem teksty źródłowe.

METODY I TECHNIKI:

- dyskusja,
- wykład
- warsztat

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

- film: *Seksowne dzieci*, reż. Bauer, R. Gradus Stany Zjednoczone 2012

CZAS LEKCJI: 90 min.

AKADEMIA DOKUMENTALNA

PRZEBIEG LEKCJI

1. Wprowadzenie. Aby wprowadzić uczniów w temat lekcji zapytaj ich czym są stereotypy oraz jakie stereotypy znają. Czy uczniowie mają podobne wyobrażenia o osobach, których dotyczą stereotypy? Porozmawiajcie o tym. (np.: czarnego muzyka zazwyczaj wyobrażamy sobie jako jazzmana lub rapera, a nie np. muzyka orkiestry symfonicznej).
2. Ćwiczenie: Podziel tablicę na dwie części, na jednej napisz kobiety a na drugiej mężczyźni. Następnie poproś uczniów, aby wymienili jakie cechy charakterystyczne posiada każda z płci i zapisz je na tablicy. Np. mężczyźni są odważni, silni, agresywni, a kobiety wrażliwe, opiekuńcze, gadatliwe. Spróbujcie zapisać całą tablicę. Teraz poproś uczniów aby pomyśleli o swoich mamach, siostrach, ciociach, babciach, nauczycielkach, przyjaciółkach, koleżankach i innych kobietach i przeczytaj pierwszą cechę, która pojawiła się po stronie męskiej (np. odważni). Zapytaj czy znają chociaż jedną kobietę, która jest odważna. Jeśli odpowiedzą tak – podkreśl ta cechę. Analogicznie postępuj z pozostałymi cechami, następnie poproś uczniów aby pomyśleli o swoich ojcach, braciach, dziadkach, wujkach, nauczycielach, przyjaciółach, kolegach i innych znanych im mężczyznach i przeczytaj pierwszą cechę jaka pojawiła się w części kobiety (np. wrażliwość), zapytaj uczniów czy znają przynajmniej jednego mężczyznę, który jest wrażliwy, jeśli choć jedna osoba odpowie tak, podkreśl tę cechę osoby, itd. Pod koniec okaże się, że wszystkie lub prawie wszystkie cechy zostały podkreślone, co oznacza, że cechy te nie są charakterystyczne dla kobiet lub mężczyzn, a charakteryzować mogą każdą osobę niezależnie od płci. Następnie zapytaj się jakie problemy, zagrożenia niesie ze sobą spostrzeganie kobiet i mężczyzn według stereotypowych cech. Czy czegoś innego oczekuje się od dziewcząt, a czegoś innego od chłopców? Podyskutuj o tym z młodzieżą.
3. Zobrazuj uczniom jak działają stereotypy płciowe, przedstaw im poniższe badania psychologiczne.:
 - Opowiedz uczniom o eksperymencie wykonanym przez Stipek i Gralinskiego (1994). W badaniu wzięli udział uczniowie i uczennice pierwszej klasy szkoły średniej. Po egzaminie z matematyki dziewczęta uważały, że dobre wynik egzaminu zawdzięczają szczęściu, a nie własnym umiejętnościom, chłopcy natomiast przekonani byli o swoich zdolnościach. Tak więc stereotyp (w tym wypadku stereotyp mówiący, że chłopcy mają większe zdolności matematyczne niż dziewczęta) wpłynął na samoocenę dziewczyn, które nie wierzyły w swoje zdolności matematyczne.

AKADEMIA DOKUMENTALNA

- W innym eksperymencie (gdzie pod uwagę badacze wzięli ten sam stereotyp co w powyższym badaniu) Spencera, Steele i Quinn (1999) osoby badane (kobiety i mężczyźni) rozwiązywali test matematyczny. Kobiety radziły sobie rzeczywiście słabiej wtedy gdy były przekonane (wcześniej zostały o tym poinformowane), że test bada czy istnieją różnice w zdolnościach matematycznych pomiędzy płciami. W drugiej grupie badawczej gdy nic wcześniej nie wspomniano o badaniu różnic pomiędzy płciami kobiety i mężczyźni rozwiązywali zadania matematyczne tak samo dobrze. To samo zjawisko zaobserwowano gdy w eksperymencie uczestniczyli biali i Azjaci – gdyż istnieje stereotyp, że Azjaci przejawiają wyjątkowe zdolności matematyczne (J. Aronson, 1999).

AKADEMIA
DOKUMENTALNA

SCENARIUSZ GODZINY WYCHOWAWCZEJ

Opracowała: Paula Pilarska

Temat: Wokół miłości - film „Seksowne dzieci”

CELE LEKCJI:

Po zakończonych zajęciach uczeń powinien:

- patrzeć na miłość z trzech różnych perspektyw psychologicznych;
- przeprowadzać badania i wyciągać wnioski
- łączyć pojęcie miłości z moralnością

METODY I TECHNIKI:

- dyskusja,
- wykład,
- badanie.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

- film: *Seksowne dzieci*, reż. J. Bauer, R. Gradus Stany Zjednoczone 2012,

CZAS LEKCJI: 90 min.

AKADEMIA DOKUMENTALNA

PRZEBIEG LEKCJI

1. Badanie:

Zanim rozpocznesz lekcję nt. miłości, poproś uczniów aby kilka dni wcześniej przeprowadzili krótkie wywiady z różnymi osobami i zapytali ich czym dla nich jest miłość, z jakich „składników” złożona jest miłość. Osoby z którymi będą rozmawiać powinny być w różnym wieku. W badaniu powinny wziąć udział zarówno kobiety jak i mężczyźni, jeśli jest to możliwe to również osoby pochodzące z różnych kultur (pomocny może okazać się internet, a w szczególności różne portale społecznościowe) – w skróconej wersji mogą badanie przeprowadzić na dużej przerwie w szkole i te same pytania zadać swoim koleżankom, kolegom z innych klas. Gdy uczniowie pojawią się na lekcji po przeprowadzeniu wywiadów poproś ich aby najpierw w grupach, a potem na forum klasy porównali otrzymane wyniki, niech spróbują odnaleźć podobieństwa i różnice. Czy odpowiedzi osób badanych różnią się między sobą w zależności od wieku, płci i kultury? Czy są jakieś wspólne cechy, determinanty miłości wyróżnione przez większość osób badanych? Porozmawiajcie również nt. ewentualnych trudności jakie mogło przysporzyć tego typu badanie. Czy różni uczniowie interpretują te same dane w różny czy też ten sam sposób?

2. Przedstaw uczniom Trójczynnikową Teorię Miłości Roberta Sternberga.

Sternberg wyróżnia trzy składniki miłości: namiętność („motyle w brzuchu”, podniecenie seksualne, euforia), intymność (bliskość, ciepło, dzielenie się) i zaangażowanie (chęć pozostania w związku, niezależnie od trudności, problemów i kosztów jakie ponosimy). Tak więc na miłość doskonałą składają się te trzy czynniki. Na początku związku pojawia się miłość romantyczna, na która składa się namiętność i intymność. Składnikami miłości braterskiej (np.: pomiędzy przyjaciółmi) są intymność i zaangażowanie. Z kolei w miłości fatalnej brakuje bliskości, ciepła i intymności (czyli wspólnych rozmów, zainteresowania drugim człowiekiem), a istnieje jedynie namiętność i zaangażowanie.

3. Sternberg zbadał (1988) jak związki rozwijają się na przestrzeni wielu lat.

W badaniu udział wzięła grupa 80 mężczyzn i kobiet w wieku od 17 do 69 lat. Stwierdził, że intymność/bliskość oraz zaangażowanie zwiększa się wraz z długością trwania związku, natomiast namiętność maleje. Sposób w jaki miłość opisał w swojej teorii Sternberg odzwierciedla to jak ludzie w różnych kulturach postrzegają miłość.

4. Wyłumacz uczniom, że psychologowie starają się patrzeć na każdy aspekt życia ludzkiego z różnych perspektyw – co umożliwia krytyczne spojrzenie na wyniki badań i podnosi ich wartość.

Tak więc na zajęciach będziecie rozpatrywać MIŁOŚĆ z trzech różnych perspektyw: biologicznej (geny, hormony, mózg, neuroprzekaźniki) poznawczej (sposób w jaki interpretujemy świat, to co myślimy o sobie i innych, decyzje jakie podejmujemy) oraz

AKADEMIA DOKUMENTALNA

społecznej (środowisko w jakim się wychowujemy: rodzice, rówieśnicy, szkoła, nasze miasto, kultura).

5. Zadaj pytania uczniom:

- Czy według Was tak złożone, wielowymiarowe i romantyczne zagadnienie jak miłość można rozpatrywać z każdej z tych trzech perspektyw?
- Które z czynników: biologiczne, poznawcze czy społeczno – kulturowe, w największym stopniu wpływają na to, że ludzie chcą żyć w związkach oraz to w jaki sposób tworzą te związki i jak zachowują się w stosunku do partnera/partnerki?

6. BIOLOGICZNE podejście do MIŁOŚCI

a) NEUROBIOLOGICZNE

Helen Fisher twierdzi, że romantyczna miłość została „umieszczona” w naszym mózgu w wyniku miliona lat ewolucji. Badaczka uważa, że nie jest ona emocją ale raczej systemem motywacyjnym, który powoduje, że dążymy do zdobycia partnera/partnerki. Według Fisher ludzie zachowują się jak zwierzęta. Pożądanie (libido), które warunkowane jest wzrostem testosteronu (zarówno u mężczyzn jak i u kobiet) pojawiło się w toku ewolucji aby ludzie chcieli posiadać potomstwo – przekazywać dalej swoje geny. Helen Fisher przeprowadziła wiele badań dotyczących miłości, pożądania oraz wpływu hormonów i neuroprzekaźników na budowę miłosnej relacji pomiędzy partnerami. W jednym z eksperymentów (2003) użyła funkcjonalnego rezonansu magnetycznego (fMRI) aby zbadać neurobiologiczne mechanizmy związane ze zdobywaniem partnera/partnerki – czyli według badaczki to co nazywamy „romantyczną miłością”. W badaniu wzięło udział 10 kobiet i 7 mężczyzn w wieku od 18 do 26 lat, którzy byli zakochani od przynajmniej 7 i pół miesiąca. Najpierw osoby badane wypełniły kwestionariusze, Fisher chciała dowiedzieć się czy faktycznie osoby badane są zakochane i jak silne jest to uczucie. Następnie badani zostali poproszeni o położenie się w rezonansie i obejrzenie zdjęć osoby w której są zakochani. Po obejrzeniu zdjęć wykonywali zadanie (liczenie od tyłu), którego celem było przerwanie myśli dotyczących ukochanej/ukochanego. Po wykonaniu tego zadania pokazano im zdjęcia znajomych (z którymi oczywiście nic ich nie łączyło). Okazało się, że w momencie gdy osoby badane patrzyły się na zdjęcia swoich partnerek./partnerów na ekranie fMRI rozświetlała się część mózgu, którą neurobiolodzy nazywają ośrodkiem przyjemności (lub nagrody), który jest aktywowany gdy docierają do nas przyjemne bodźce. Oczywiście gdy osoby badane patrzyły na zdjęcie znajomych ośrodek przyjemności nie rozświetlał się, okazało się również, że im bardziej byli zakochani w swojej dziewczynie/chłopaku (co wcześniej zbadano kwestionariuszem) tym intensywniej widoczny był na skanerze ośrodek przyjemności.

AKADEMIA DOKUMENTALNA

b) EWOLUCYJNE

Według teorii ewolucyjnych naturalna selekcja będzie faworyzować takie pary ludzi których geny, a co za tym idzie potomstwo mają największą szansę na przetrwanie. W związku z tym być może dobieramy się w pary tak aby stworzyć parę najlepszych genów? Zobaczmy jak, wyjątkowo ciekawie zaprojektowane badanie, którego celem był sprawdzenie czy w naszych wyborach kierujemy się instynktem, przeprowadził Claus Wedekind w 1995 roku – badanie nazwano eksperymentem spoconych podkoszulków. W eksperymencie badacz chciał sprawdzić czy kobiety będą potrafiły zidentyfikować mężczyzn, którzy mają taki układ genów, który w zmieszaniu z ich genami mógłby wzmocnić system immunologiczny ich potencjalnego potomstwa. W badaniu Wedekind skupił się na grupie genów MHC, które wchodzi w skład systemu immunologicznego, a ich zadaniem jest ochrona przeciw patogenami. Do badania zaproszono grupę studentów i studentek – w sumie 94 osoby. Mężczyźni otrzymali czyste koszulki i zostali poproszeni o to aby spali w nich przez dwie noce. W tym czasie mieli nie używać żadnych dezodorantów czy też perfum. Następnie koszulki umieszczono w plastikowych woreczkach - każdą w osobnym worku. Teraz kobiety biorące udział w badaniu wąchały 7 różnych koszulek, a ich zadaniem było wskazanie które z nich pachną najprzyjemniej. Jedną z siedmiu koszulek była czysta i nieużywana. Trzy koszulki pochodziły od mężczyzn którzy mieli system immunologiczny podobny do kobiet, które brały udział w badaniu. Kolejne trzy pochodziły od mężczyzn, których system immunologiczny był odmienny. Okazało się, że kobiety jako najprzyjemniejsze oznaczały koszulki pochodzące od mężczyzn mających odmienny system immunologiczny. Badanie Wedekind'a wspiera ewolucyjne podejście w wyjaśnianiu tego dlaczego ludzie zakochują się w takiej a nie innej osobie. Czyli na atrakcyjność wpływają biologiczne czynniki. Kobiety wybierają mężczyzn których układ immunologiczny może wpłynąć na wzrost zdrowia ich wspólnego potencjalnego potomstwa.

7. Niektórzy socjobiologowie sugerują, że monogamia nie jest naturalnym ludzkim zachowaniem.

Uważają, że ewolucja wspiera nasze wybory tak abyśmy mieli dużo, zdrowego potomstwa, a dzięki temu nasze geny będą mogły przetrwać. Zadaj uczniom pytanie i poprowadź dyskusję: Czy stwierdzenie, iż posiadanie wielu partnerek/partnerów jest naturalne oznacza, że jest to moralne? Dlaczego tak, dlaczego nie?

8. POZNAWCZE podejście do MIŁOŚCI

Psychologowie tacy jak Donn Byrne sugerują, że to co powoduje, że jedni ludzie się nam podobają i zakochujemy się w nich, a inni zupełnie nas nie interesują, to podobieństwo. Byrne twierdzi, że jeśli ktoś myśli w podobny sposób do nas, lubi te same rzeczy i jest do nas podobny pod względem fizycznym i psychicznym, to jego podobieństwo działa na nas jak nagroda. Dzięki podobieństwu upewniamy się w tym, że to jacy my jesteśmy to jak myślimy

AKADEMIA DOKUMENTALNA

o świecie jest ważne i w konsekwencji umacnia to naszą samoocenę. Teorię tę wspiera wiele badań, między innymi eksperyment Theodora Newcomb'a z 1961 roku. W badaniu wzięło udział 17 studentów, którym zaofiarowano zakwaterowanie nie pobierając od nich żadnych opłat, lecz w zamian zostali zobowiązani do wypełnienia kwestionariusza, zanim się wprowadzili i później kilka razy w przeciągu trwania semestru. Newcomb założył, że na początku badania (trwania semestru) Ci którzy się sobie nawzajem spodobają będą odnajdywać w swoich kolegach/koleżankach wiele podobieństw. W rezultacie studenci, którzy byli do siebie podobni stali się przyjaciółmi, również status społeczno – ekonomiczny oraz to samo lub podobne pochodzenie miało znaczenie.

9. SPOŁECZNE podejście do MIŁOŚCI

W teoriach ewolucyjnych wzajemna atrakcyjność wyznaczona jest przez czynniki biologiczne, wydawać by się zatem mogło, że atrakcyjność nie jest powiązana z kulturą i miejscem pochodzenia oraz środowiskiem społecznym w jakim żyjemy. A jednak czynniki społeczno – kulturowe również odgrywają olbrzymią rolę w wyborze partnera/ partnerki. David Buss wraz ze współpracownikami przeprowadzili w 1990 roku olbrzymie międzykulturowe badanie, sprawdzając co uznają za najistotniejsze w ocenie atrakcyjności ewentualnego partnera/partnerki ludzie z różnych kultur.

W badaniu wzięło udział 9474 osób z 37 różnych kultur/krajów (sześciu kontynentów) – średnia wieku wyniosła 23 lata. We wszystkich krajach kobiety preferowały starszych od siebie partnerów, a mężczyźni wskazywali jako partnerkę młodszą kobietę. W 23 kulturach mężczyźni uznali cnotliwość jako bardzo ważną, dla kobiet cnotliwość miała mniejsze znaczenie. Kobiety w 36 krajach uznały, że finansowe perspektywy są istotnym czynnikiem w wyborze partnera. Tak więc ilość podobieństw w bardzo różnych kulturach pozwoliły badaczom na wysnucie wniosku iż cechy, które liczą się dla ludzi przy wyborze partnera/partnerki są uniwersalne wśród ludzi na całym świecie. Badacze znaleźli jednak kilka ciekawych różnic, których istnienie możemy przypisać roli kultury: w USA miłość została oceniona jako najistotniejszy czynnik, który powoduje, że ludzie chcą być razem. W Iranie miłość znalazła się na trzecim miejscu, a najwyżej oceniano wykształcenie, inteligencję, ambicje i cnotliwość. W Nigerii miłość uplasowała się na czwartym miejscu. Najwyżej Nigeryjczycy ocenili zdrowie, czystość i chęć posiadania potomstwa oraz wspólnego domu. W Chinach miłość znalazła się na szóstym miejscu, najwyżej Chińczycy ocenili zdrowie, cnotliwość, gospodarność. W południowej Afryce miłość zaznaczano na siódmym miejscu, a najwyżej oceniano emocjonalna stabilność, dojrzałość i odpowiedzialność.

10. Zaprosz uczniów do dyskusji nt. międzykulturowych związków. Zadaj uczniom pytanie: Opierając się na normach kulturowych przedstawionych w badaniu Davida Buss'a, jakie problemy niesie ze sobą zawarcie małżeństwa (związanie się) z osobą z innej kultury? I jak te trudności można przezwyciężyć?